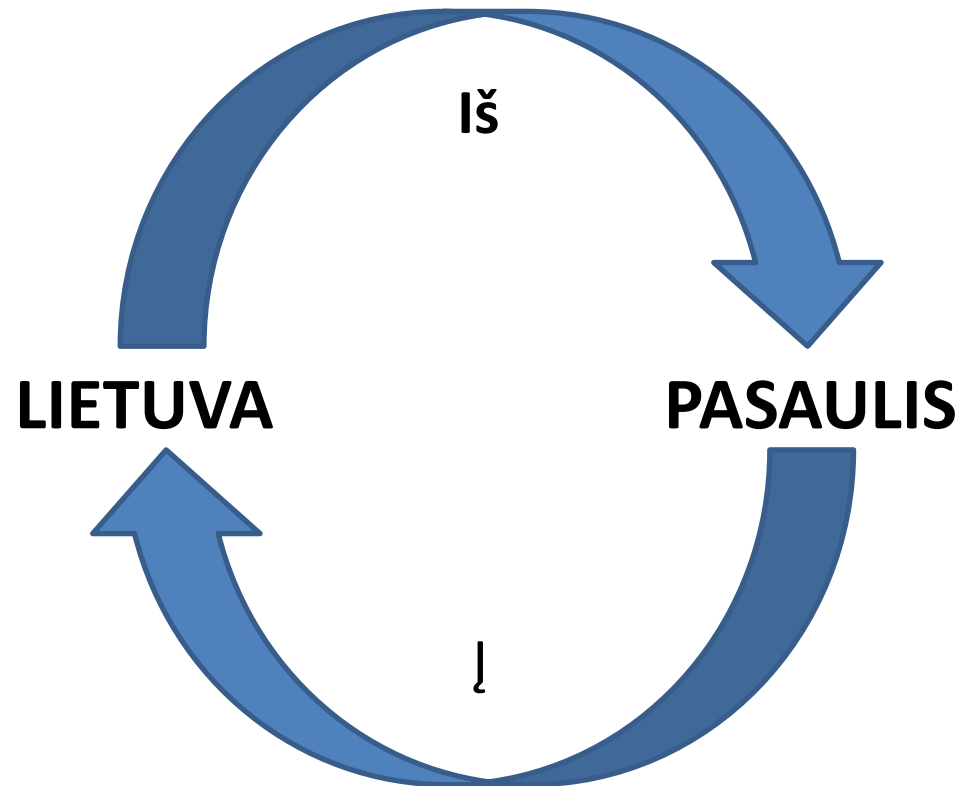


Pasaulio lietuvių bendruomenės kongresas

2017.04.26
VILNIUS

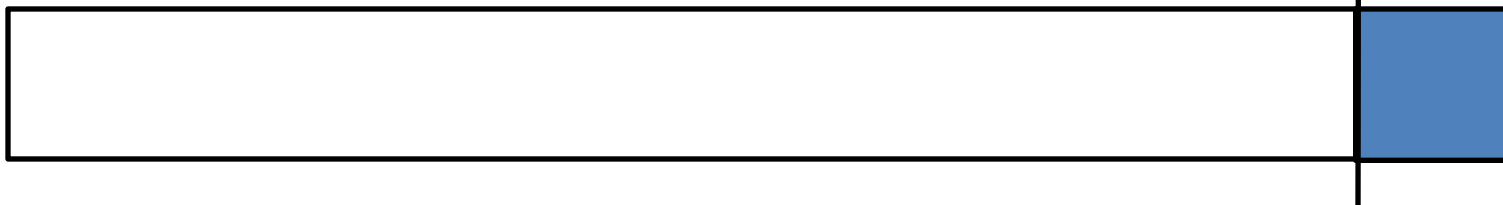
Prof. Algimanto Kirkučio pranešimas

Globali Lietuva



Sveikata

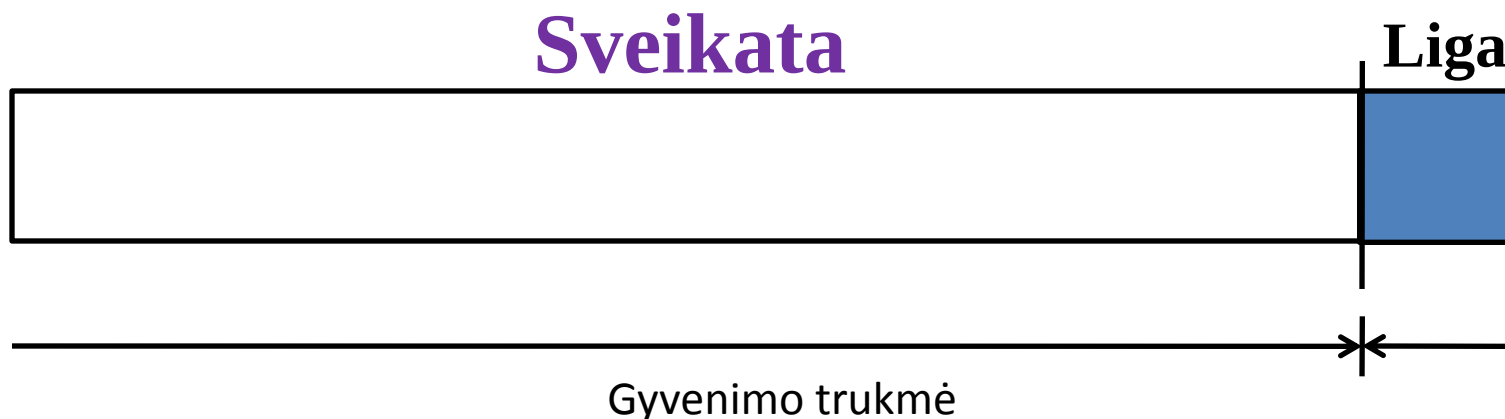
Liga



Gyvenimo trukmė

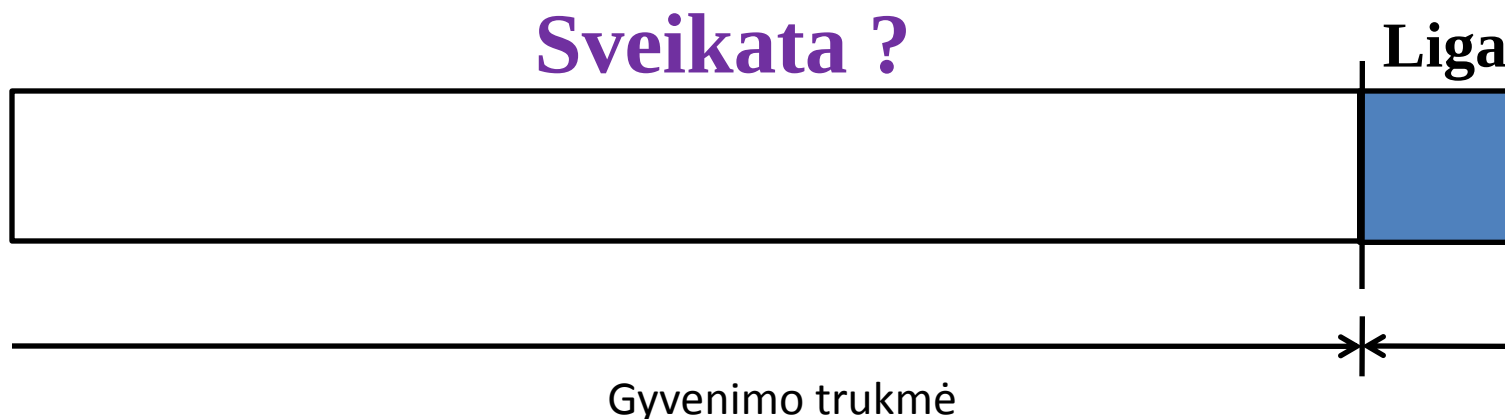
Organizmo būklė kada pasireiškia nusiskundimai, negalia arba kitokie simptomai vadinama **liga**.

Ji pasireiškia, kada dėl nežinojimo ir/arba nepaisymo pažeidžiami visatos apibrėžti visuotimos pusiausvyros ir holizmo principai.



Organizmo būklė kada pasireiškia nusiskundimai, negalia arba kitokie simptomai vadinama **liga**.

Ji pasireiškia, kada dėl nežinojimo ir/arba nepaisymo pažeidžiami visatos apibrėžti visuotimos pusiausvyros ir holizmo principai.



WHO 1978m.

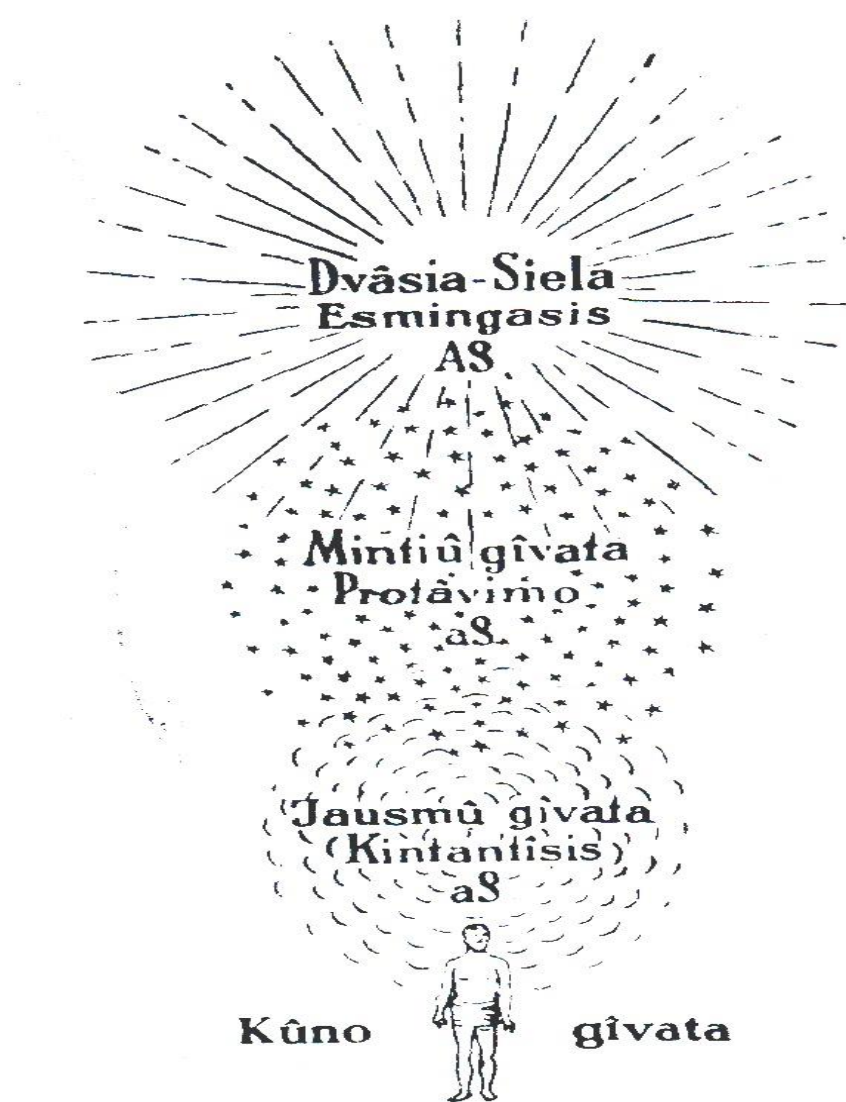
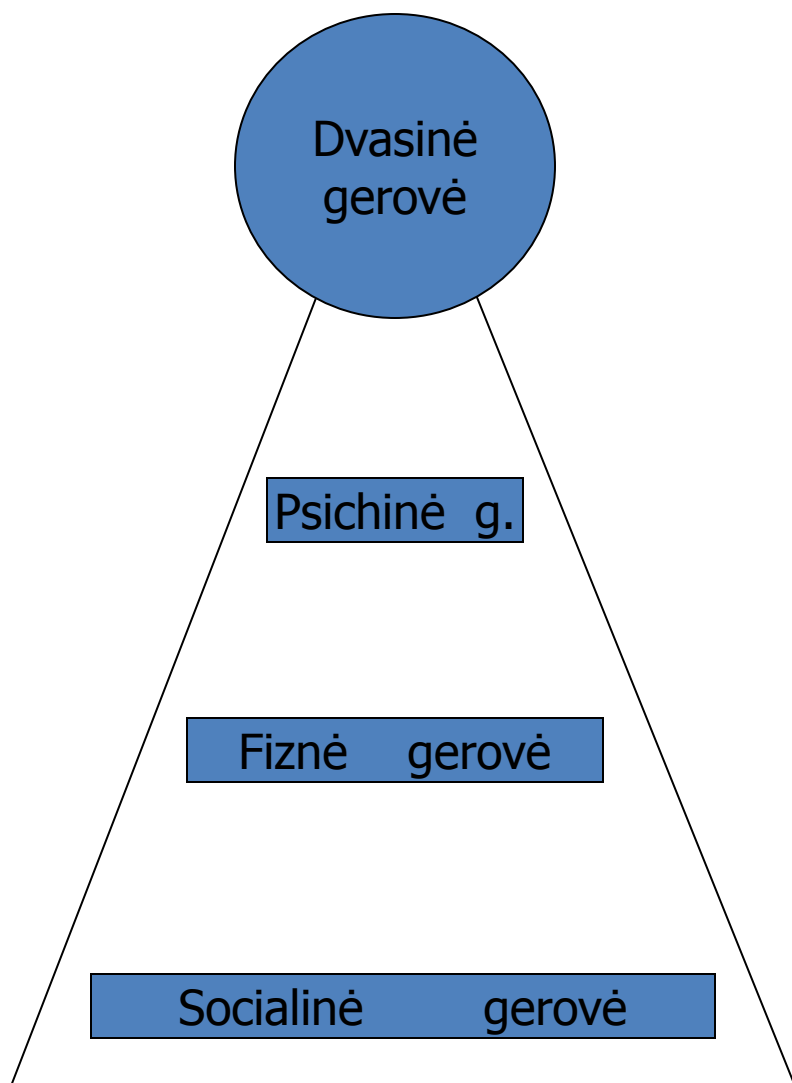
Health is social, physical and mental
human well being.

*(Sveikata – tai socialinė, fizinė ir psichinė žmogaus gerovė)
1991m*

Psichiné g.

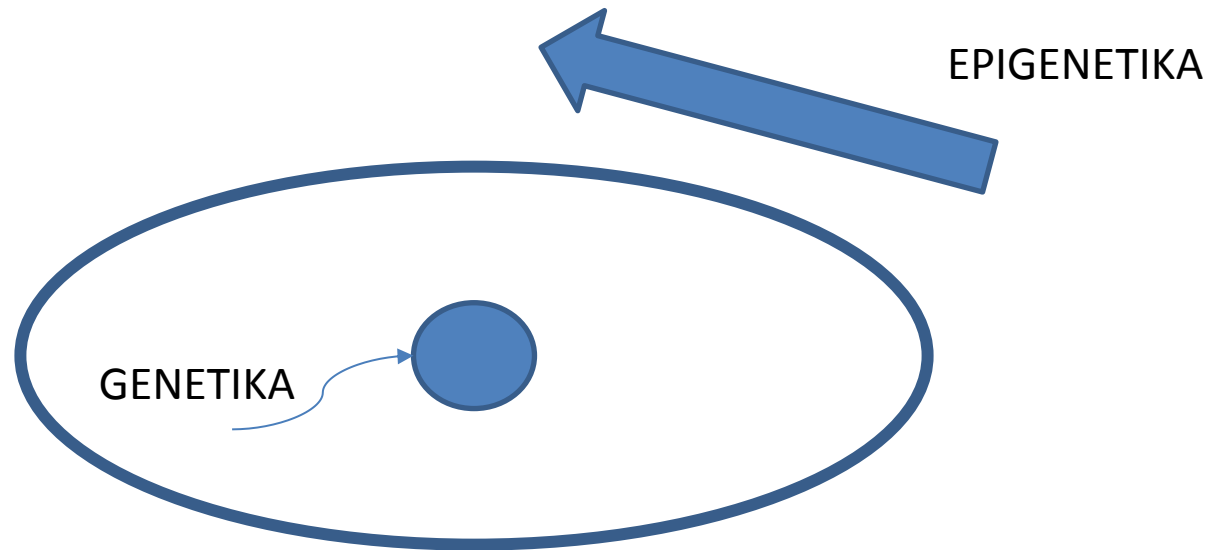
Fizné gerové

Socialiné gerové



Vilhelmas Storosta VYDŪNAS
"Sveikata, jaunumas, grožē",
Tilžē, 1928.

VYDŪNO sveikatos ideologijos mokslinis pagrindimas



*“Žymiai svarbiau yra sveikatą tausoti ir
stiprinti negu ligas gydyti”*



*Vilhelmas Storosta VYDŪNAS
“Sveikata, jaunumas, grožė”,
Tilžė, 1928.*

Lėtinės neinfekcinės ligos (LNL)

Klinikinėje praktikoje Lėtinių neinfekcinių ligų terminą imta vartoti tik praeito šimtmečio viduryje

Jis naudojamas žmonių **gyvenimo būdo** sąlygotoms ligoms apibūdinti:

Dažniausiai stebimos LNL:

- širdies ir kraujagyslių sistemos susirgimai,
- cukraligė-diabetas, kitos virškinimo sist. ligos
- vėžys,
- psichinės ligos,
- nutukimas,
- lėtinės plaučių ligos,
- priklausomybės ligos,
- ir kt.

Globalinė LNL epidemija

- Pasaulyje per metus nuo LNL **miršta 36 milijonai žmonių**.
Tai sudaro virš 63% visų mirčių per vienus metus pasaulyje.
Europoje net 86%.
- Sergamumas **LNL - 77% visų ligų** kuriomis serga europiečiai.
- Per paskutiniuosius metus nuo LNL pasaulyje mirė 9 milijonai žmonių **nesulaukę net 60 metų** amžiaus.
- Jeigu dabartinės tendencijos tęsis, tai 2030 metais neteksime jau **52 milijonų žmonių** per metus.

Globalinė lėtinių neinfekcinių ligų (LNL) epidemija

- 2011 metais balandžio 7d Niujorke buvo sušaukta speciali JT Generalinė asamblėja A/RES/65/238 65 **“Lėtinių neinfekcinių ligų kontrolė ir profilaktika”**.
- Per JT pasaulinį Semitą 2012 metais PSO Prezidentė akcentavo LNL prevencijos svarbą, ji pareiškė, kad čia nepakaks vien tik medikų pastangų - **šios problemos sprendimas pareikalaus labai rimto visų valstybinių institucijų ir visuomenės dėmesio.**
- 2012 m. Spalio mėnesį Briuselyje, Europos Parlamente, Europos Komisijos aukščiausio lygio susitikimas **“Laikas reaguoti: ES atsakas į JT Semito deklaraciją dėl LNL pasaulinės epidemijos.”**

Lietuvos Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis 2013 m.

Lietuvoje LK užregistruota:

557 654 žmonės, sergantys hipertenzija,

125 392 - lėtinėmis kvėpavimo takų ligomis,

95 023 – cukriniu diabetu,

75 342 – vėžiu.

<http://www.delfi.lt/news/ringas/politics/a-raslanas-lietuvoje-nesveikai-daug-ligotu-zmoniu-ka-daryti.d?id=67007214#ixzz3QQEHZIdD>

KASDIENA MŪSŲ ŠALYJE

40

IŠGIRSTA VĖŽIO DIAGNOZĘ

Kas sukėlė LNL epidemiją ?

1. **Gyvenimo būdo**, sąlygotų LNL atsiradimo rizikos faktorių daugėjimas:

- ❖ Gyvenamoji aplinka
- ❖ Maistas
- ❖ Psichoemocinis disbalansas
- ❖ Adinamija
- ❖ Priklausomybės

Pastaba: Visuomenė nesuvokia *sveikatos esmės ir* neįvertinama jos *išsaugojimo svarbos*. Nėra pakankamai gerai suprantamos LNL atsiradimo priežastys ir jų pašalinimo svarba sveikatai. Nėra motyvacijos išlikti sveikais.

2. **Neteisingas SAS prioritetų (finansinių srautų) orientavimas** į ligų simptomų diagnostiką ir gydymą, pamirštant sveikatos stiprinimo ir tausojimo praktikos svarbą.

European Commission Call to Action

Clear goals to fight NCDs



The 2014 EU SUMMIT ON CHRONIC DISEASES

Brussels, 3 and 4 April 2014

CONFERENCE CONCLUSIONS

- A. Strengthen political leadership to address **chronic diseases**.
- B. Target key societal challenges.
- C. More efficient use of available resources.**
- D. Strengthen the role and the involvement of citizens, patients and the health sector in policy development and implementation.
- E. Strengthen evidence and information.

Globalinė LNL epidemija

- Anksti pašalinus širdies ir kraujagyslių sistemos ligas sukeliančius rizikos faktorius galima **išvengti 80% susirgimų ir mirčių.**

Kaip šiuolaikinį atsaką į alopatinės (valstybinės) medicinos neefektyvumą gydant LNL grupę pasaulio sveikatos apsaugos lyderių pasiūlė naują moksliniais faktais grindžiamos medicinos sritį -

Gyvenimo būdo medicina, angl. *Lifestyle Medicine*

- a. Organizmo fiziologinių sistemų valymas
- b. Mitybos įpročių koregavimas
- c. Fizinio aktyvumo koregavimas
- d. Psichoemocinės būklės korekcija
- e. Priklausomybių ir žalingų įpročių atsisakymas
- f. Gyvenimo būdo ir gyvenamosios aplinkos korekcija

Lietuvoje pagerbta natūralaus gydymo pionierė lietuvė Anna Wigmore



Onutė Varapickaitė





International Lithuania Consulting and Contributing Experts



Colin Campbell PhD Schuman Professor *emeritus of Nutritional Biochemistry* at [Cornell University](#)



Brian Clement PhD President and co-director of the [Hippocrates Health Institute](#)



Hans Diehl, DrHSc, MPH Founder of the Lifestyle [Medicine Institute in Loma Linda,](#)



Wayne Dysinger MD, MPH Chair of the department of Preventive Medicine at the School of Medicine [at Loma Linda University](#)



Caldwell Esselstyn, Jr., MD Affiliated with [the Cleveland Clinic](#) Wellness Institute.



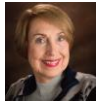
Roger Greenlaw, MD A highly respected gastroenterologist with many publications, [Illinois University Chicago.](#)



Claus Leitzmann, PhD Retired professor of nutritional science and international nutrition who still lectures at the [University of Giessen in Germany](#)



David R. Williams, PhD Florence Sprague & Laura Smart Norman Professor of Public Health; Professor of African and African-American Studies at [Harvard University](#), School of Public Health.



Ryma Bielkus Executive consultant, strategist and business developer, dedicated to [expanding lifestyle medicine](#)



Petras R. Vainius Founder and director of the Ann Wigmore Memorial Education Fund



**Tarptautinės Gyvenimo būdo medicinos konferencijoje
dalyviai iš JAV, Vokietijos, Belgijos, Suomijos, Italijos,
Šveicarijos ir kt. šalių
2016.03.19
Kaunas**



Gyvenimo būdo medicinos plėtros ES ir Lietuvoje galimybių aptarimas
LR Seimas
2016.03.17

**Reversing the Chronic Disease Epidemic:
Establishing the World's 1st Lifestyle Medicine
Curriculum at the University Master and Doctoral Level**

Proposal by Prof. A. Kirkutis, MD • Klaipėda University, Lithuania

LSMU rengiama pirmoji ES tarptautinė GBM magistrantūros VS studijų programa

Master program Lifestyle medicine (conceptual framework for development)

- 1.5 year master studies;
- Only bachelors with biomedical university degree can apply;
- Blended learning approach;
- Two language tracks (Lithuanian/English);
- Integration of studies, research and practice;
- Establishment of food and nutrition training laboratory;
- Practical learning center for supervised practice;
- Possibility for distance learning courses exchange (LSMU, Harvard, Loma Linda, and other universities)





Gyvenimo būdo medicinos asociacija sukurta siekiant sustabdyti lėtinių neinfekcinių ligų epidemijos plitimą Lietuvoje ir visame pasaulyje.

Pagrindinis organizacijos tikslas yra diegti Gyvenimo būdo medicinos principus į sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir kasdieninį kiekvieno visuomenės nario gyvenimą.

ACLM narė



**American College of
Lifestyle Medicine**

ELMO narė



**EUROPEAN LIFESTYLE
MEDICINE ORGANIZATION**



American College of
Lifestyle Medicine



Amerikos gyvenimo būdo medicinos kolegijos ACLM

ACLM Prezidentas-steigėjas dr. John Kelly

Dabartinis ACLM Prezidentas dr. David Katz



EUROPEAN LIFESTYLE MEDICINE ORGANIZATION

Country Chapters of the European Lifestyle Medicine Organization

Representing all Countries in Europe and the Mediterranean

If you are interested in representing ESLM and promoting Lifestyle Medicine in your country please contact us at info@eslm.eu.
ESLM is represented by the following experts in their respective countries:

Italy / France



Stefani Ubaldi M.D.

[Visit the Website of the Italy Lifestyle Medicine Country Chapter](#)

Greece



Ioannis Arkadianos M.D.

[Visit the Website of the Greece Lifestyle Medicine Country Chapter](#)

Belgium



Ioan Hanes M.D.

Lithuania



Algimantas Kirkutis M.D.

Israel



Lilach Maratskey M.D.

Croatia



Ognjen Brborovic M.D.





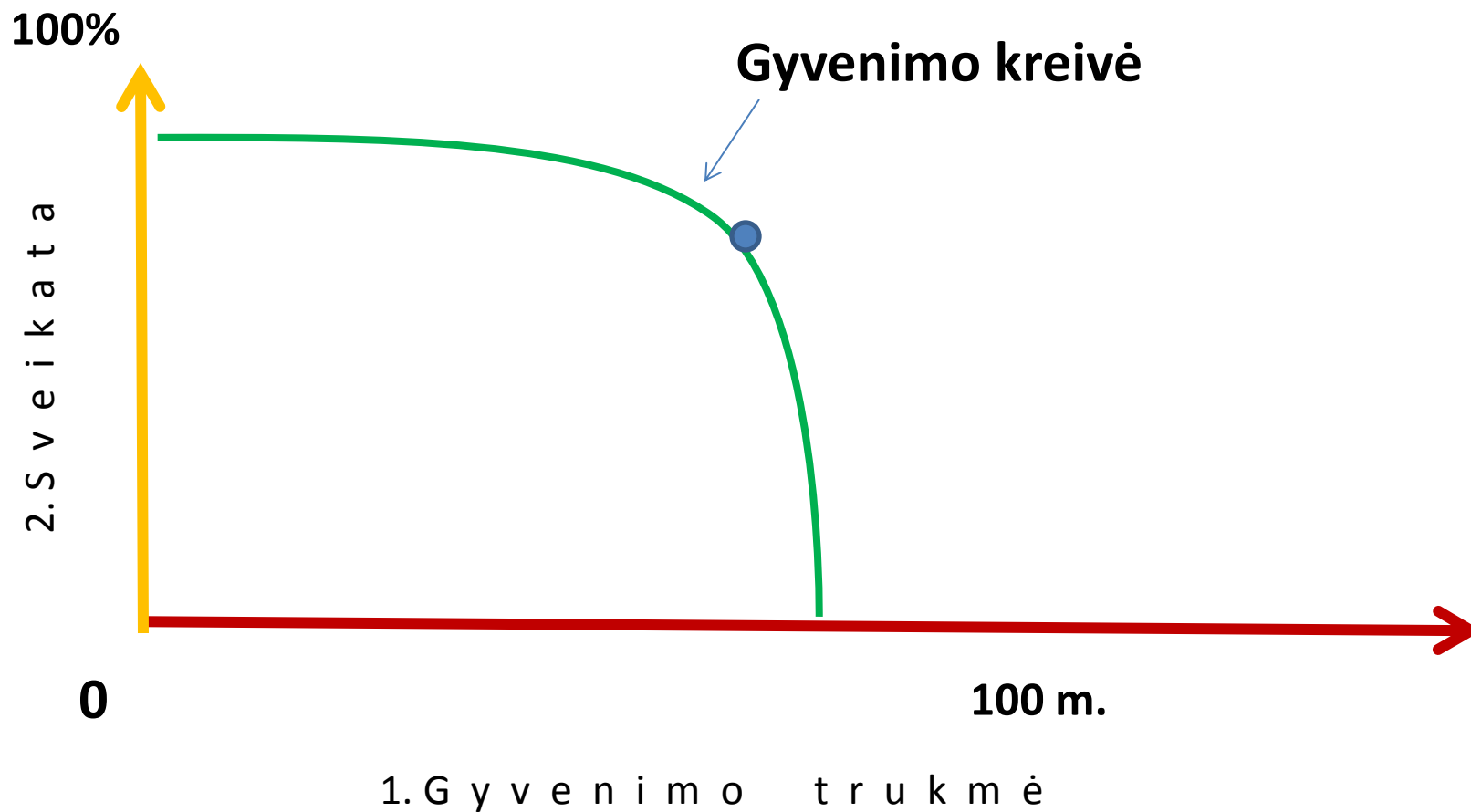
**ES Sveikatos ir maisto saugumo komisaras dr.V.P. Andriukaitis
Gyvenimo būdo medicinos tarptautinėje konferencijoje
LSMU, Kaune
2016.03.19**

Šių idėjų suvokimas atveria galimybes
naujai pažvelgti į klinikinę praktiką ir
gyventojų Sveikatos apsaugos sistemos
strategiją !

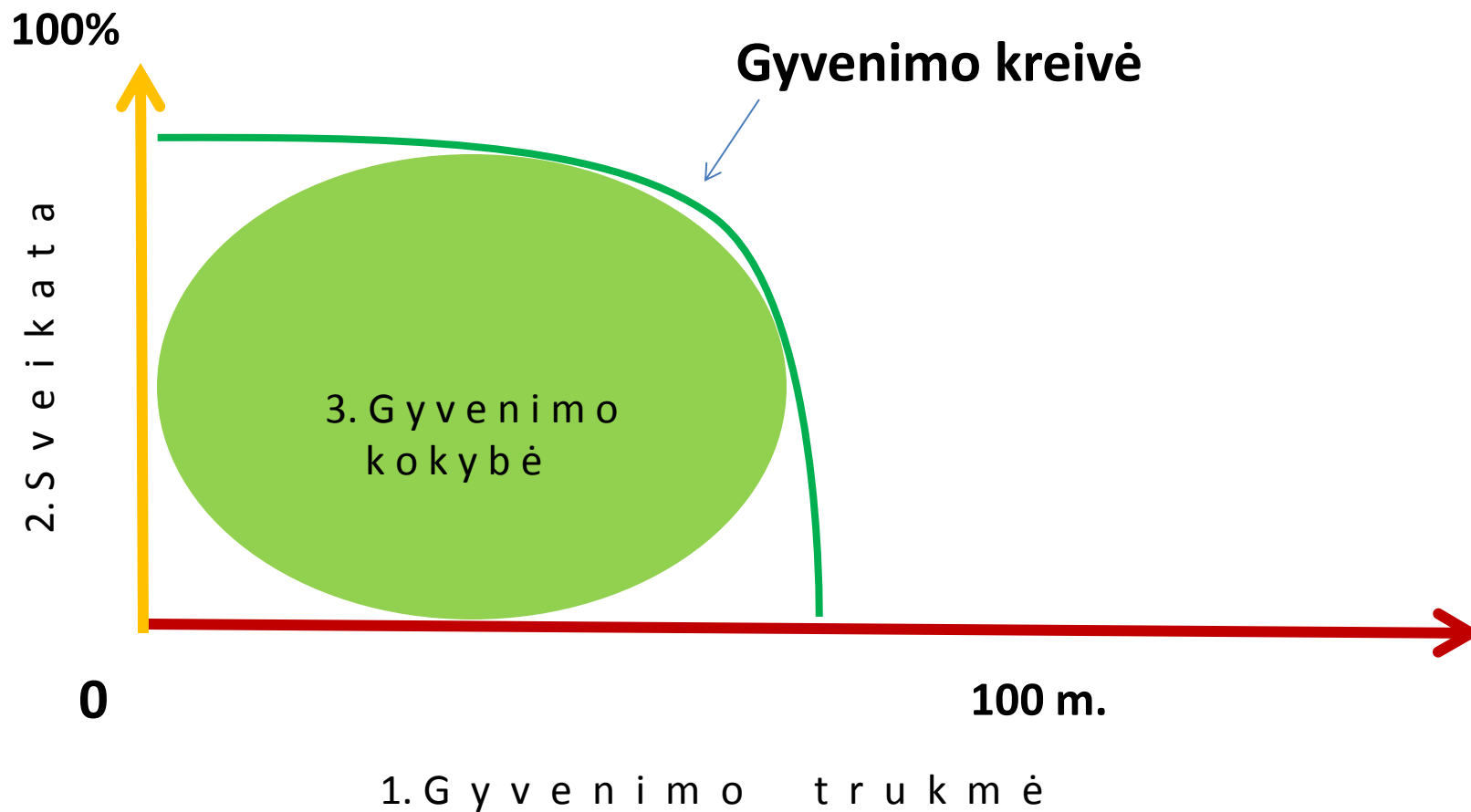
**Pagrindiniai Lietuvos sveikatos koncepcijos ir
LR Seimo patvirtintos
Lietuvos sveikatos 2014-2025 metų
programos tikslai:**

- 1. Gyventojų mirtingumo mažinimas ir
vidutinės gyvenimo trukmės ilginimas**
- 2. Sveikatos stiprinimas ir sergamumo
mažinimas**
- 3. Gyvenimo kokybės gerinimas**

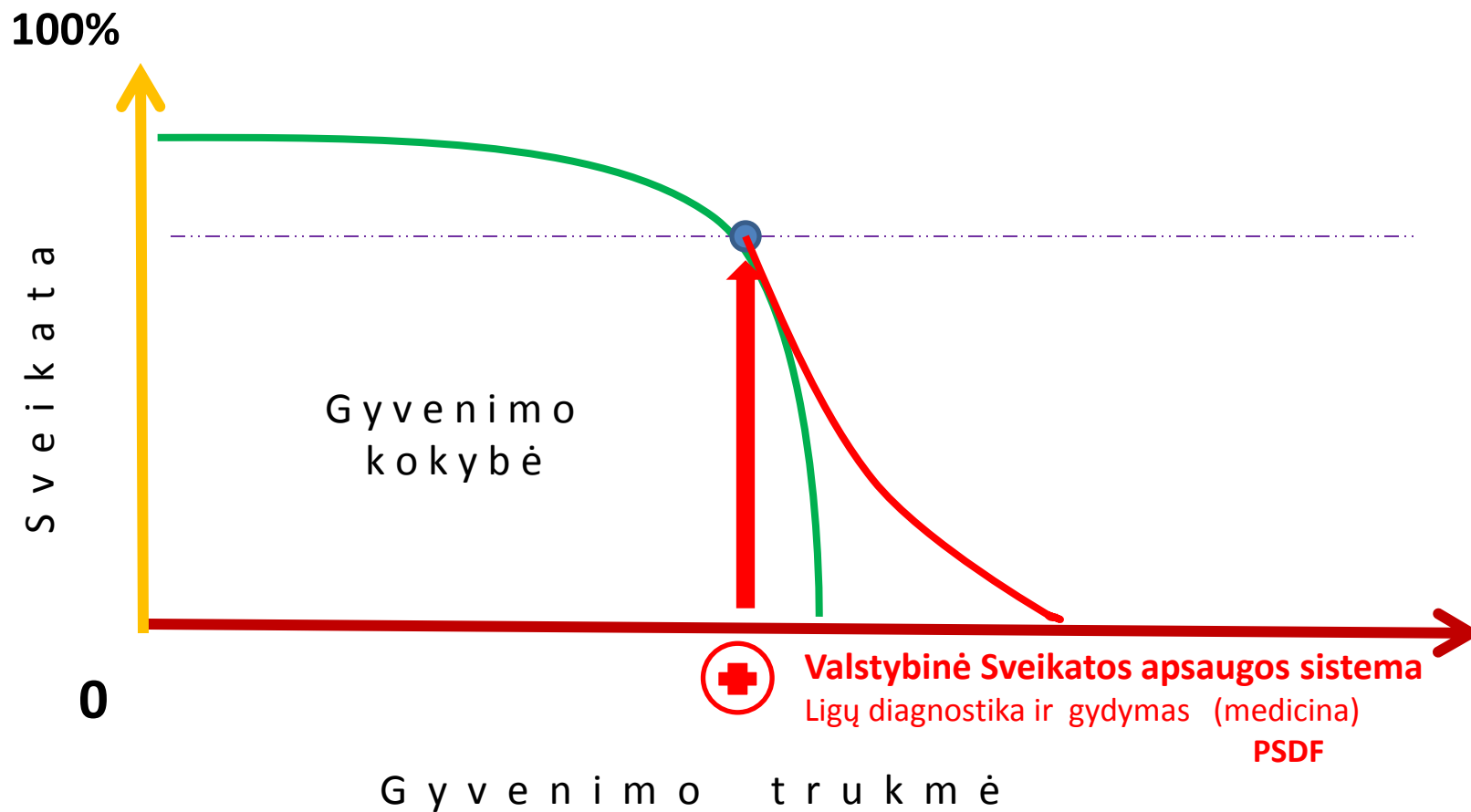
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



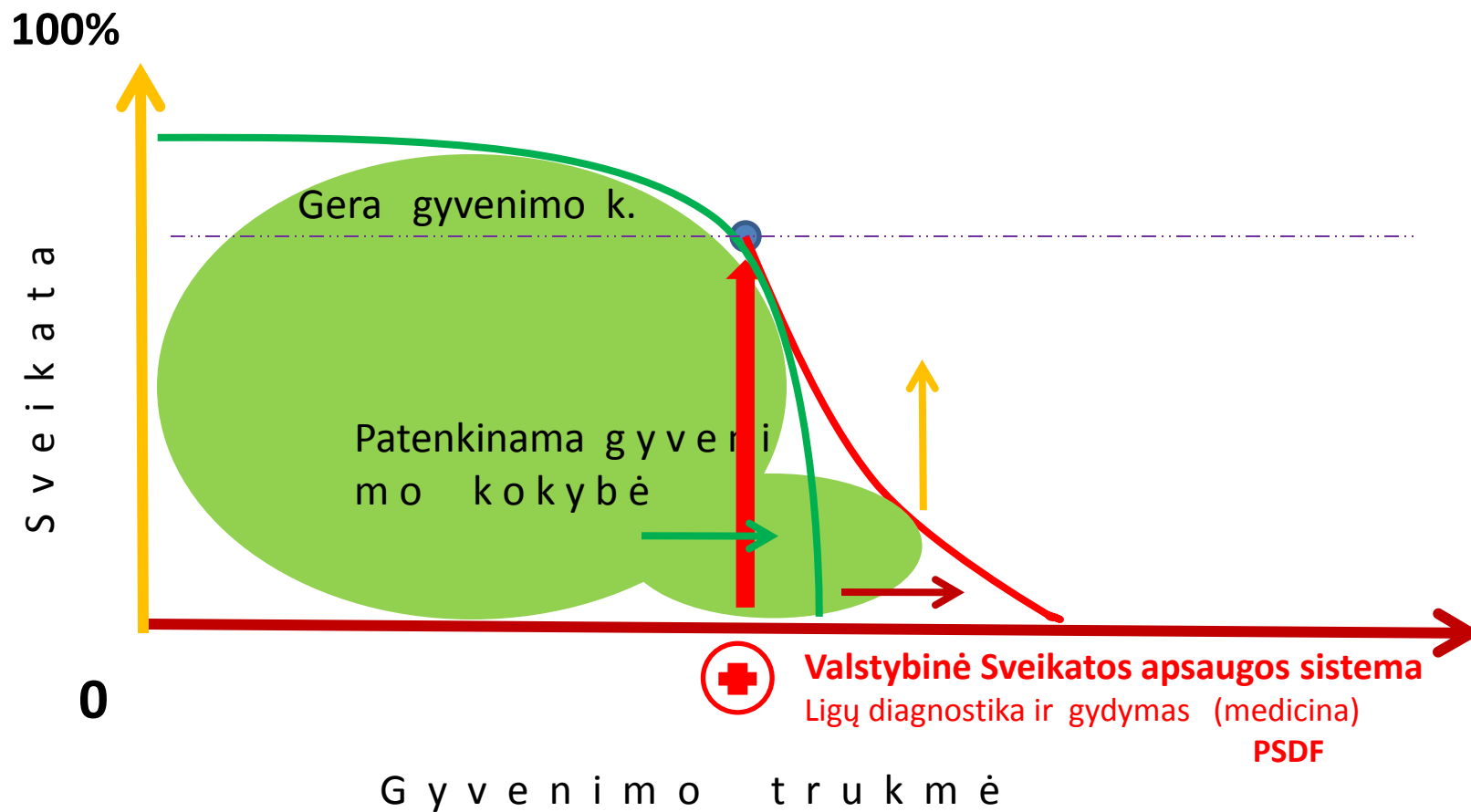
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



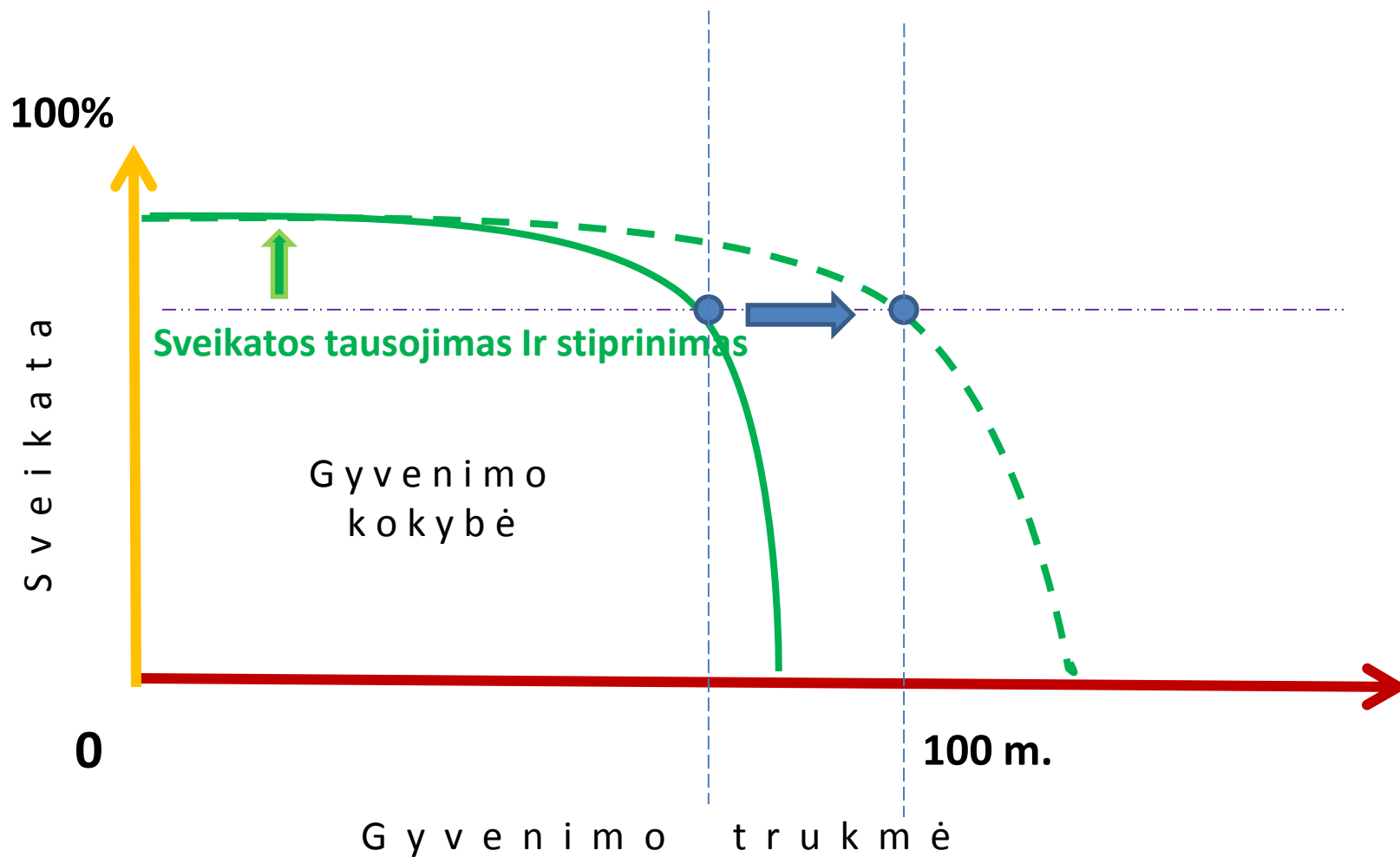
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



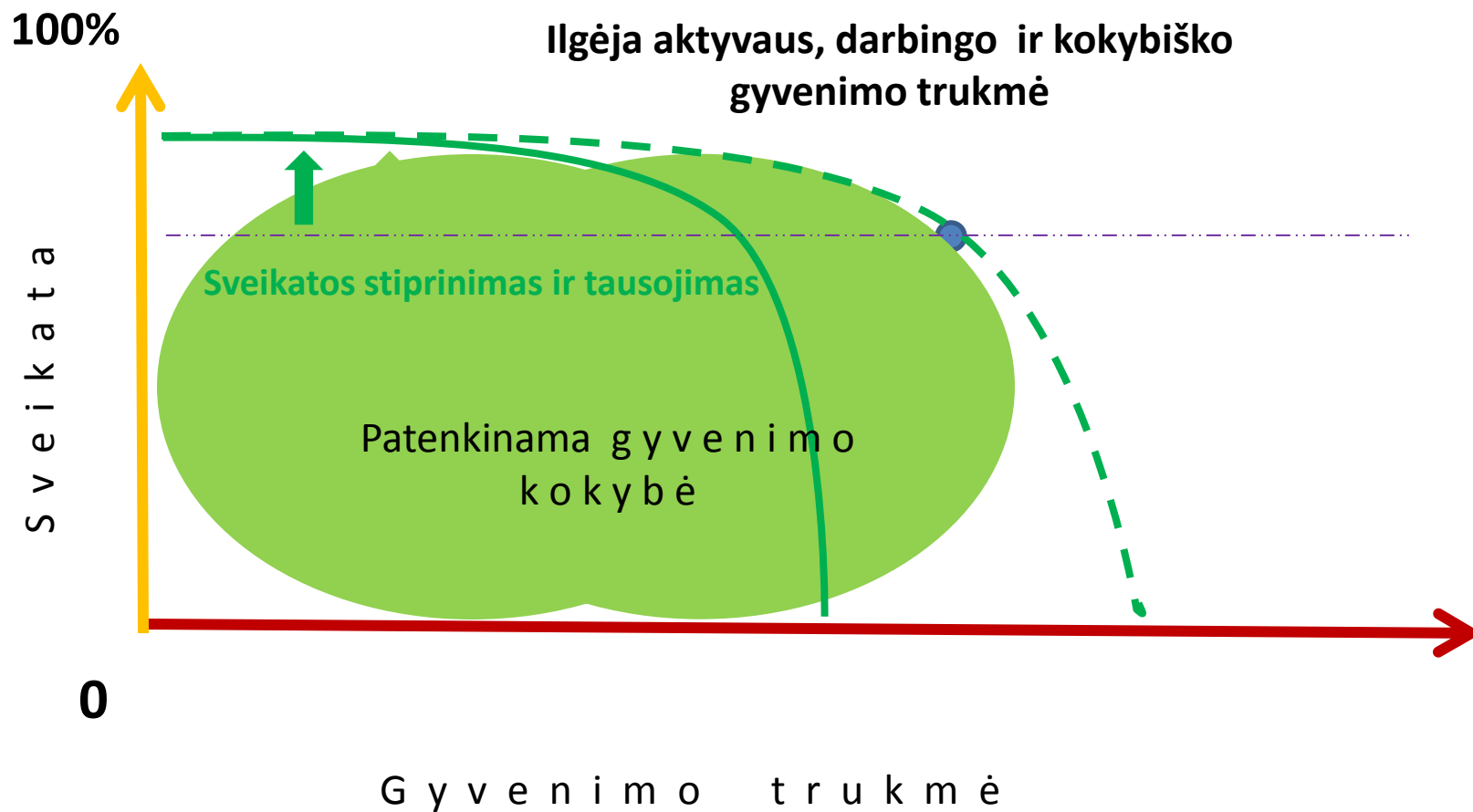
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



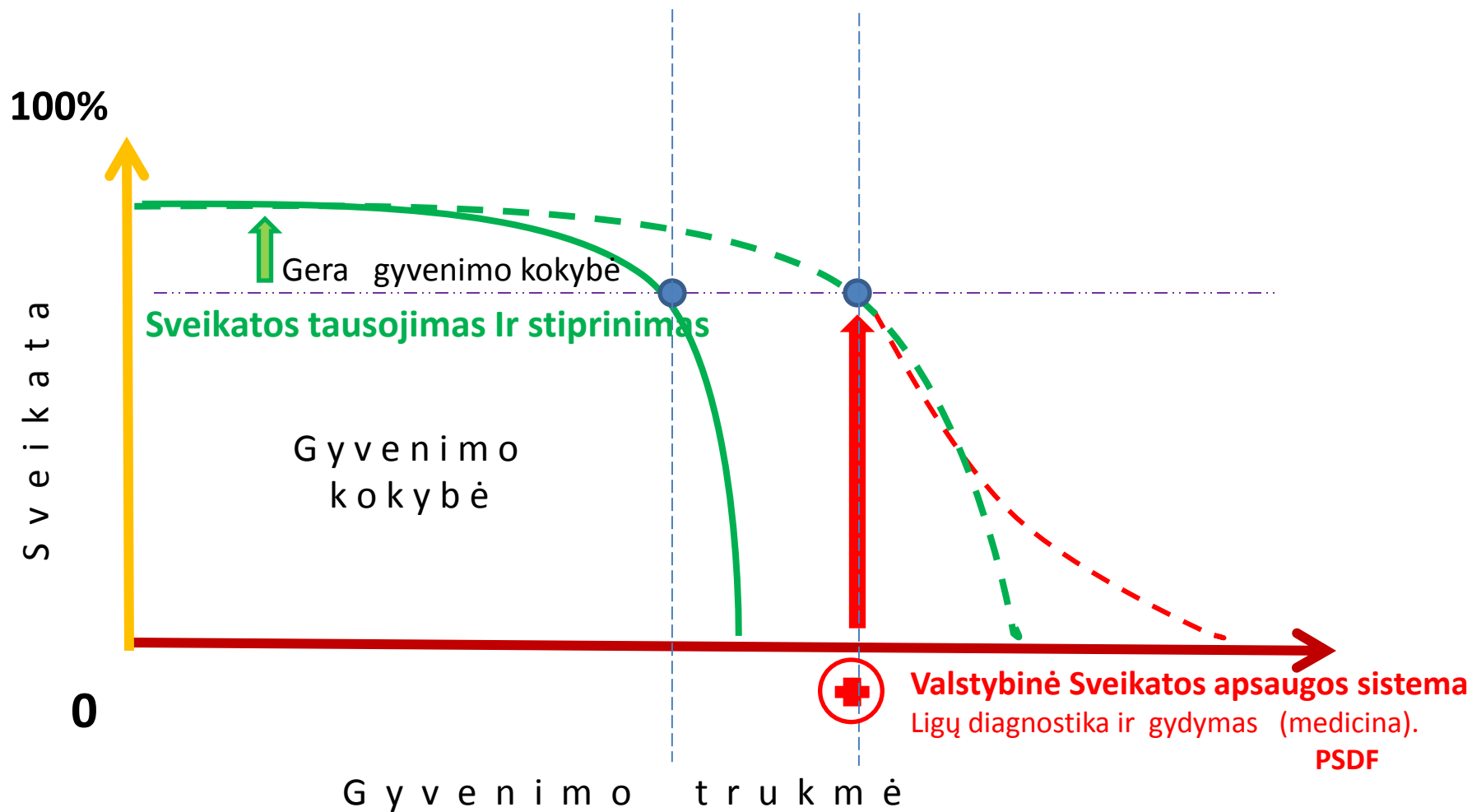
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



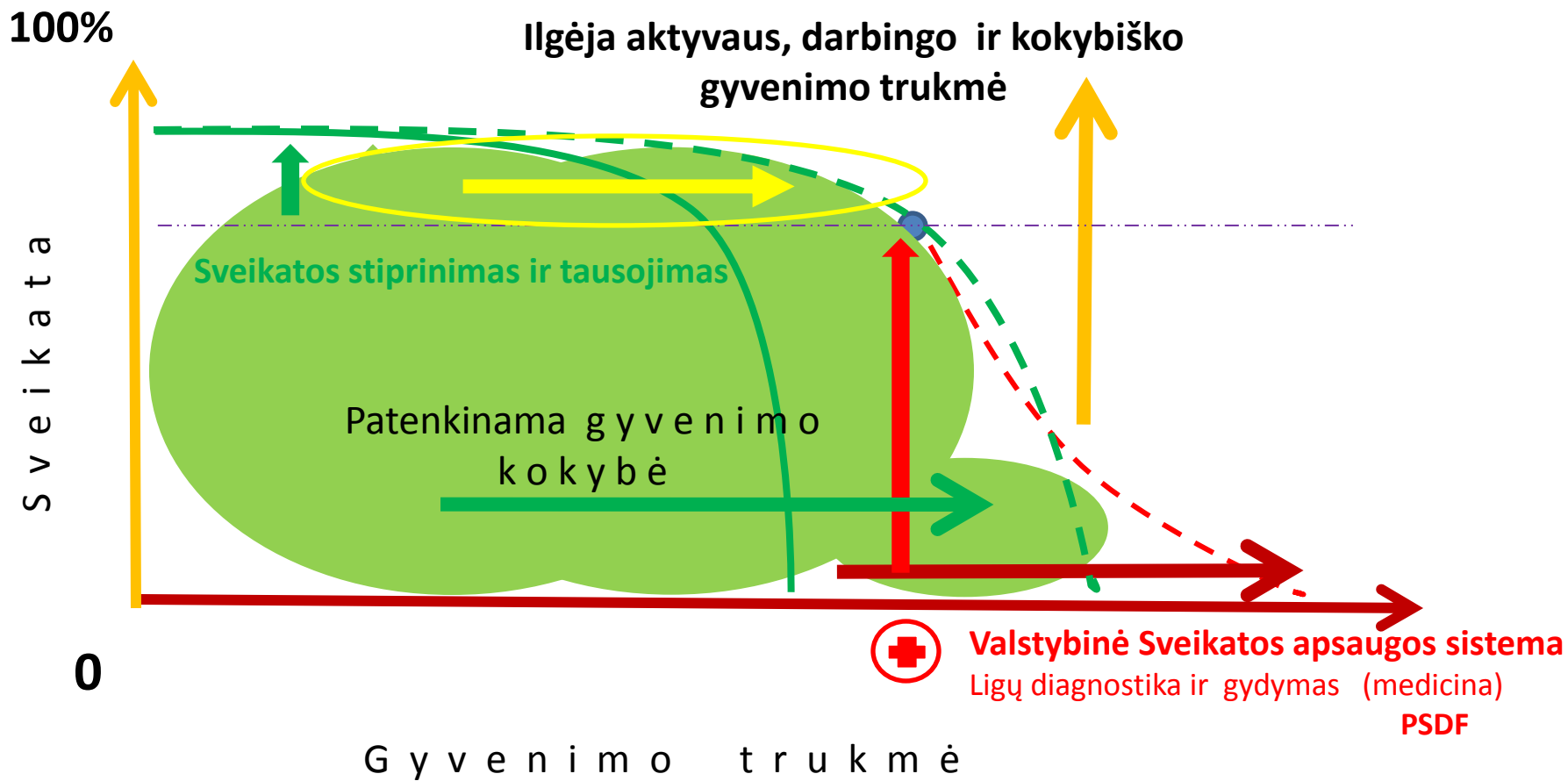
Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



Sveikatos, gyvenimo kokybės ir trukmės determinantės



Sveikatos apsaugos sistemos dalys (dabar)



Patologijos valdymas
Ligų diagnostika ir gydymas

Sveikatos apsaugos sistemos dalys (siekiamybė)





LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

***Lietuvos Respublikos Seimo
Sveikatos reikalų komiteto
Sveikatos tausojimo ir stiprinimo reikalų
pakomitetis***

Sveikatos tausojimas



Sveikatos stiprinimas



Ligų diagnostika ir gydymas

VILNIUS

2017. 04. 19

*“Žymiai svarbiau yra
sveikatą tausoti ir stiprinti
negu ligas gydyti.”*

VYDŪNAS

*“Sveikata, jaunumas, grožė”
1928 m.*

